

# DELLBÁCSKA

1. ÉVFOLYAM  
169

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám  
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám  
Sürgőnycim: Délibácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JULIUS HÓ 24

PÉNTEK

Előfizetési árak helyben és vidéken:  
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,  
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:  
1½ Dinár

## A magyar filmfeliratok halálára

Ugy látszik, hogy Beogradban ez is elvégeztetett... Nem mondják meg egyszerre, s ahogy már Beogradban szokás, részletekben nyelik le ezt a keserű pilulát: *Nem lesz több magyar filmfelirat*. Tíz nappal ezelőtt ugyan ezen a helyen foglalkoztunk az akkor kiadott miniszteri rendelettel, amely eltiltotta a magyar filmfeliratok használatát. Akkor azt írtuk, hogy furcsa ez a rendelkezés a magyar szó be nem vallott, de határozott üldözés s akkor, amikor százéves fennállását készült megünnepelni a novisadi Srpska Matica. A magyar szó azonban — bocsásson meg mindenki a triviális hasonlatért, — olyan, mint a kutyaugatás: nem hallatszik az égbe. A magyarság már nagyon kevés földi és égi jóval rendelkezik s minden okunk megvolt a felsírásra akkor, amikor ez a „homályos” rendelet megjelent. A magyar közönség azonban bizott még. A lapok — mit tehettek jobbat — követték a beogradi szisztémát és nem írták meg a maga illuziót szakgató valóságában azt, amiben senkinek kétsége nem volt: Nem lesz több még a filmekben sem magyar felírás. A magyarság reménytelenül és hiábavalóan hivatkozik arra, hogy dolgos, becsületes és loyális azzal az állammal szemben, amelyet új hazájául rendelt a történelem. A szó eszál és gyenge füstje után újra kiütözik az az ellenszenv, amelyet hivatalosan, félhivatalosan és néha felelőtlenül táplál vele szemben a kormányzati rendszer. Még a novisadi közkorház falán is olvasható: *Csak államnyelven beszélj!* Sohasem hittük, hogy az országban valaha is szükség lehetett volna erre a figyelmeztetésre. A szerbek, horvátok és szlovének királysága egy világégés után akkor alakult meg, amikor a multak hibáit átkozva Európa minden gondolkodója egy szebb és jobb jövőbe vetette hitét. Amikor „hivatalosan”, a végzet és történelem rendeléséből megbukott Európában a rekcio és a „kisebbségeket elnyomó” rendszer, (amely állítólag táplálója volt ennek a régi politikai koncepciónak), akkor mindenki, akinek gondolatai túl tudtak törni a túlzó és túrelmetlen nacionalizmus szűkre szabott korlátain, hinni merete, hogy az új határok között más igazság és emberibb, méltányosabb, igazabb és okosabb politika nyer polgárjogot. Bachtól 1918-ig nagy utat tett meg a magyar politika, s amit kipróbált, s amit akkor rossznak ítélt minden, csak némileg is világos agyvelő, azt most visszakerődzni próbálja néhány olyan rendelet, amelynek megszövegezője nem tud többet azoknál a tévedéseknél, amelyekkel már ötven évvel ezelőtt is sikertelenül kísérleteztek.

Mi tisztelettel kijelentjük és becsületünkkel álljuk a szavakat: Nem küzdünk egy pillanatig sem az államnyelv tökéletes ismerete ellen. Józanon és nyugodtan tettük és tesszük megfontolás tárgyává azokat a köteleességeket, amelyeknek teljesítését az új idők elvárása reánk. A köteleességekkel azonban jogok is járnak. *De hol vannak a jogok?* Az alkotmány és a nemzetközi szerződések rendelkezései egyképpen biztosítják a polgári egyenlőséget, s biztosítják az anyanyelv tiszteletben tartását mindazon országokban, amelyek új határaiton belül a kisebbségek száz és százaihoz jutottak. *A jog megvan papíron, de hol van a valóságban?* Mi nagyon szívesen hiszünk és készséggel elismerjük, hogy a volt Magyarország területén elnyomták a nemzetiségeket. Tagadjuk, hogy Somborban valaha is volt szerb tanító-

képző, Karlovcin pravoszláv szeminárium és Novisadon szerb gimnázium. Fikciónak tartjuk azt is, hogy a szerb Athénben egy év múlva ünnepli a Srpska Matica százéves fennállását. Hisszük, tudjuk és állítjuk, hogy történelmi szükségszerűség követelte az elnyomott nemzetiségek felszabadítását annak a királyságnak a területén, amelyet alig ezer évvel ezelőtt Szent István alapított. De tisztelettel kérjük: *A nemzeti kisebbségek kérdése ma mennyivel áll jobban, mint husz évvel ezelőtt?*

Magyarországon „oláh”-nak nevezték a románokat, „tót”-nak a szlovákokat és

tudjuk, milyen névvel jelölték meg a szerbeket. De ezek *csak szavak voltak*. A magyar irodalomban Herczeg Ferenc és Mikszáth Kálmán mégis piedesztálra helyezték a nemzetiséget. Sombornak és Novisadnak voltak szerb polgármesterei is és Zagrebban szabad volt darabokra törni azokat a kis vastáblákat, amelyek a valamikori „magyar királyi államvasutak” magyar nyelven is megpróbálta a helységnevek megjelölését. Ez azonban mind nagyon régen volt. Akkor volt, amikor az elnyomott nemzetiségeknek még minden szabad volt. Ma nincsenek elnyomott nemzetiségek, de ma semmisen szabad. Még a magyar filmfelírások sem...

## A Rádics család diktatúrája miatt négy képviselő kilépett a horvát paraszt-pártból

Beograd. A horvát parasztpártban végleg liquidáltak a pártvezetőség továbbá Bucs, Urojevics, Jagatics és Kraganovics képviselők közti ellentétet, a párt szerda esti értekezleten. Urojevics hosszabb beszédben fejtegette, hogy Rádics Sztepan és a horvát parasztpárt vezetősége nem tartotta be azt a programot, amelynek alapján a horvát nép megválasztotta őket, ő nem követi Rádics Sztepan ezen az uton, mert ő hű marad programjához.

Ebben a pillanatban érkezett meg Rádics az ülésre és nagyon felháborodott Urojevics beszédén és azt kérdezte tőle, hogy hajlandó-e magát elvetheti a pártvezetőség által kijelölt politikának? Mikor Urojevics nemmel felelt, Rádics kijelentette, hogy Urojevics csak neki tartozik felelősséggel és azért ha nem veti magát alá a párt határozatának adja át neki mandátumát.

Ezután minden egyes képviselőt megkérdezett, hogy aláveti-e magát a pártvezetőség irányításának, Bucs és Urojevics nemmel válaszoltak, akiknek azonnal el kellett hagyniok az ülést. A párt ezt a két képviselőt kizárta tagjai sorából.

Tegnap délelőtt Urojevics és Bucs nyilatkozatot tettek a hírlapírók előtt, amelyben a horvát parasztpárton belül levő hangulatot hű kifejezésre juttatták. A két képviselő szerint a párt

tagjainak semmi befolyásuk nincs a párt politikájának irányítására, ezt kizárólag a párt vezetősége, illetve a Rádics család végzi. Mivel ők tegnap azt követelték, hogy a párt politikai irányát a párt plénuma határozza meg. Rádics felszólította őket, hogy nyolc nap alatt mondjanak le mandátumukról és a parlament elnökéhez irandó lemondó levelüket előbb mutassák be neki.

Bucs Sztevan kijelentette munkatársunknak, hogy a négy elégedetlen képviselő (tegnap csak ketten voltak jelen az ülésen és ezért csak kettőt zártak ki) legközelebb kerületébe utazik, ahol összehívják választóikat és ismertetni fogják előttük a helyzetet és azt, hogy miért nem helyeslik Rádics politikáját.

A parlament tegnapi ülésén Davidovics beszéde közben a horvát parasztpárt tagjain meglehetősen lehangoltság volt észlelhető. A disszidensek bizonyosra veszik, hogy Trumbics beszéde után, amelyet ma vagy holnap fog elmondani, még többen ki fognak lépni a horvát parasztpártból.

Az elégedetlen képviselők a napokban Zagrebban közös konferenciát fognak tartani, amelyen új pártot fognak alakítani. Ezt még a kerületi választások előtt megszervezik, hogy a választásokon teljesen felkészülten vehessenek részt.

## Davidovics az egyezményről

A parlament ülése — Rádics elutazott Beogradból

Beograd. A parlament tegnapi délelőtti ülésén elsőnek Davidovics Ljuba szólott hozzá a kormánynyilatkozat fellett megindított vitához.

A kormánynyilatkozat hiányos volta — mondta Davidovics — éppen elég bizonyítéka annak, hogy a megkötött egyezmény nem éri el azt az eredményt, amit némelyek szeretnének. Az egyezmény eltitkolása sem szül valami jó hatást. Sokkal jobb lett volna, ha a kormány a parlament nyílt ülésén ismertette volna az egyezményt, mert nagy jelentőségénél fogva is szükséges lett volna, hogy az ország népe megismerje azt. Az eltitkolásnak csak az egyezmény fogja kárát látni. Az állam érdeke, hogy ezt midnyájan megismerjük. Az országnak jó megegyezésre van szüksége, ez azonban nem teljes megegyezés, mert csak a szerbek és horvátok kötötték meg és kimaradtak belőle a szlovének.

Az egyezményt megkötött pártok programjában nagy változás állott be, amíg az egyezményt megkötötték. Mert nagy utat kellett megtenni a federalizmustól a centralizmusig és a köztársaságtól a királyságig. Reméli azonban,

hogy ez a gyors átváltozás őszinte is volt, mert csak így lehet hasznos az országra nézve.

A kormány összeállítása éppen nem a legszerencsésebb, hiszen egy kormányban ül Maximovics Bozsa és egy Rádics, pedig Maximovics Bozsa volt az, aki a Rádics Sztepan elleni okmányokat szállította és állítólag olyan okmányok is a birtokában voltak, amelyek Rádics fejébe is kerülhetek volna. Ez egy kicsit furcsa helyzet, mert a kettő közül csak egy lehet igaz, vagy az, amit Maximovics mondott, vagy pedig a mai állapot.

Egyes politikusok erkölcsé nagyon különböző, így néhai Protics Sztójánt 20 évi börtönre ítélték és ötven külön bilincseket helyeztek rá. Szabadon bocsájtották volna, ha azt mondta volna: „kérek kegyelmet” de ő ezt nem mondta. Így cselekszenek a szilárd és nemes jellemek.

Sokan ezt mondják hogy a megegyezéssel megoldották a horvát kérdést. De hát mi is az a horvát kérdés? Némelyek szerint a horvát elégedetlenség összessége. Davidovics szerint a kérdések egész halmaza, amit meg

kell oldani. Ha így értik a megegyezést, akkor ez egy nagyon fontos állami ténykedés, és így elismeri, hogy nagy haszna lesz belőle az államnak.

Nagyon tévednek azonban, akik azt hiszik, hogy ez az egyezmény befejezett egész. Korántsem. Nem elég megírni és aláírni egy darab papírost és azt mondani, ez az egyezmény. Ebből csak akkor lesz egyezmény, ha a nép is elfogadja azt.

Davidovics után dr. Demetrovics Juraj, a független demokraták szónoka beszélt. Ő két párt egyezményét látja ebben az egyezményben. Nem bízik Rádicsban; azok, akik benne bíznak, nyakukat fogják szegni.

— Önök azt sajnálják, hogy nincsenek benn — szólta közbe dr. Zsánics.

Nem — válaszolta Demetrovics — mert a független demokratákra csak előnyt jelent ez az egyezmény.

Ez nem nemzeti egyezmény, hanem megegyezés a miniszteri tárcák ügyében. Rádicsék egyetlen feltétele az volt, hogy 4 tárcát kapjanak a kormányban és ezzel elintéztettek vették a horvát kérdést. A horvát parasztpárt elárulta Horvátországot és saját programját.

Baszaricsek, rádicspárti szólt fel Demetrovics után és csodálkozik afelett, hogy miért vádolják a független demokraták most a rádicspártot, amikor azok most államfenntartók lettek. Először azért támadták a Rádics-pártot, mert nem jött Beogradba, most meg azért támadják, mert itt vannak.

## Rádics elutazott

Rádics Sztepan tegnap reggel 8 óra 5 perckor Zagrebba utazott. Bucsu számára a horvát parasztpárti miniszterek és képviselők jelentek meg a pályaudvaron.

## Pőr 25.000 ember ellen

Alkoholcsempészes nagyban

Newyork. A rendőrhatalóságok a Broadway egyik házában csempészt zseszesitalokra bukkantak. Megállapította a rendőrség, hogy nagyarányú alkoholcsempészesről van szó, melyet egy külön erre a célra alakított társaság foganatosított. A társaság könyveiben huszonegyezer nevet találtak, melyek közt az Egyesült Államok igen sok előkelő személyisége is szerepel, akiket a vállalat pezsgővel, borral, sörrel és finom likőrökkel látott el. A lapok értesülése szerint a társaság egy esztendő alatt fantasztikus nyereségre tett szert. A rendőrség nagyarányú pert fog indítani úgy a vállalat, mint az általa kiszolgált huszonegyezer amerikai állampolgár ellen.

## Miért üritik ki a Ruhrt

Franciaország súlyos pénzügyi helyzete miatt kell kiüríteni a megszállott területeket

Páris. Franciaország aggodalmat keltő pénzügyi helyzete és az a tény, hogy nincs meg a lehetőség az állam költségvetését nem lehet a Dawes-tervezet alapján Németországtól a megszállás költségeit viszaköveteljük, arra indította a kormányt, hogy a kiürítést minél gyorsabb tempóban keresztülvigye.

Ugy Caillaux, mint Painlevé az utóbbi napokban úgy nyilatkoztak, hogy a francia költségvetést nem lehet a megszállási költségekkel hosszú ideig megterhelni, különösen akkor, amikor a marokkói háború is rengeteg pénzt emészt föl.

## A rádiótechnika jövője

Nagyvárosok világításánál, ott, ahol az áramforrás nagy távolságra fekszik a fogyasztóktól, az energiaátvitel nagy szerepet játszik. Az ipari és világítási célokra használt elektromosáramot fémes vezetői uton (dróton) küldik a fejlesztőtelepről a fogyasztókhoz és ugyanezen az uton történik a távirójelek, telefonbeszélgetések, képek és aláírások nagy távolságra való továbbítása is. Ezenkél a berendezéseknél a fémes vezető költséges, de elengedhetetlen közvetítő szerv.

Már évek óta foglalkoznak a szakemberek ennek a gazdaságtalan közvetítőszernek a kiküszöbölésével. Herz Henrik német fizikus zseniális felfedezése alapján egy széles perspektívájú tudomány, a rádiótechnika adta életet, amelynek feladata a kis- és nagymennyiségű elektromos energia drótnélküli áttétele. Szinte felbecsülhetetlen gazdasági előnyök rejt magában e feladat megoldása. Gondoljuk csak el, milyen változást okozna az elektromos energia drótnélküli áttétele. A földnek amugy is megcsappant energiaállománya máról-holnapra X-szeresen meghatványozódna. A magas szállítási költségek miatt kihasználatlanul fekvő természeti kincseket, pl. a sarkvidékek szénét, a helyszínén alkantánák át elektromos energiává és vezető nélkül a levegő közvetítésével küldenék a világ bármely tájékára. Az unproduktív területek légköri elektromossága, a trópusok napenergiája mindmennyi korlátlan energiaforrás, amelyet a rádiótechnika hajtana az emberiség szolgálatába. A korlátlan mennyiségben mindenkinek rendelkezésre álló energiakészlet az élet olcsóbbodását, általános jólétét, kulturális emelkedést és ezzel együtt általános szocializálódást eredményezne.

Az a körülmény, hogy ezt az energiaátvitelt nem lehet határok közé kötni, hogy úgy az energia, mint az átvételeszer láthatatlanok, hogy a felfogók nehezen ellenőrizhetők és hogy a rendelkezésre álló energia mintegy köztulajdon képez, világállamok létesítéséhez vezetne és ezzel ennek a már napjainkban is aktuális kérdésnek is egyszerű megoldást adna. A kismennyiségű elektromos energiaátviteli segítségével adva van a földön lakó emberek között a jelek, beszéd, zene vagy képek által való érintkezés lehetősége is. Csak természetes, hogy ezáltal az emberi gondolkodás határa kitolódik, a távolság fogalma kiszélesedik és a különböző kultúrák kicserélése egy fejlett egyetemes kultúrához vezet.

A rádiótelefon, a rádiótechnika egyik alkotása már megoldotta a feladat egyik részét, a kismennyiségű elektromos energia áttételét. Bár még csak gyermekkorát éli e nagyszerű találmány, mégis egyike a legnagyobb jelentőségűeknek azok között, amelyeket az ember alkotott. Szinte határvet jelent ez mai kultúránk és egy elkövetkezendő újabb, fejlettebb kultúra között. Az eddig oly végtelennek tetsző távolságok máról-holnapra egyenlítődk ki, percek alatt kapcsolatot létesítünk a világrészek között. Hogy ez a kapcsolat még nem egészen tökéletes, hogy a közlemények nem mindig érthetők, hogy gramofonszerűek, azt megengedjük, de nem szabad elfelejtenünk, hogy ez még csak a kezdet kezdete. Szakemberek kísérleteznek oly irányban is, hogy az eddig transformálhatatlan egyenáramot a katódlámpák által transformálhatóvá tegyék. Ennek nemcsak a technikában, hanem a gyógyászatban is hasznát vennék, amennyiben a Röntgen-teraphiánál alkalmazandó magasfeszültségű egyenáramot dinamók helyett a katódlámpákból szednék.

Emberileg szinte kiszámíthatatlan az a nyereség, amelyet lankadatlan szorgalmu technikusok, zseniális felfedezők a rádiótechnika alkotásaival már eddig is nyújtottak és nyújtani fognak.

### NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyömda, himzöterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

## Rádics és a Magyar Párt

A horvát parasztpárt vezére érintkezést keres a Magyar Párttal

A Suboticán megjelenő „Hirlap” munkatársa tegnap beszélgetést folytatott Rádics Istvánnal, aki a beszélgetés folyamán a következő, rendkívül érdekes kijelentést tette:

— Sajnos eddig nem volt alkalmam a Magyar Párttal és a magyarság tisztelt vezetőivel se közvetlenül, se közvetve érintkezni, amit részemről nagyon sajnállok, mert a mi célunk és a mi programunk az, hogy a nép igényeit az egész országban egyfor-

mán nyelvre és vallásra való tekintet nélkül minél előbb és minél tökéletesebben kielégítsük. Ismerem az Ön lapját, mert néhány évvel ezelőtt felkeresett Zagrebban a Hirlap munkatársa és ismerem ezt a munkát, amit a lap és a Magyar Párt ezer bajjal küzdve végez a Vajdaságban. Nagyon kellemes lett volna, de még mindig nagyon kellemes lenne, ha megtalálnánk egymással a közelebbi érintkezést.

## A nemszláv közönség kívánságait

is tekintetbe veszik a színházi program összeállításánál — Küldöttség megy a közoktatásügyi miniszterhez a színház ügyében

A szerdai városi közgyűlés elfogadta a színházi bizottság jelentését, amelyben az kidolgozta, hogy miként véli a novisadi Nemzeti Színházat szanálni. A színházi bizottság szükségesnek tartja az igazgatóval való viszonyának rendezését továbbá ismerni akarja a színház pénzügyi helyzetét és ezért felhívta az igazgatót, hogy a színházról az 1925—1926. szini szezonra vonatkozó költségvetését legkésőbb augusztus 15-ig terjessze a színházi bizottság elé. Dr. Vojnovics Brána a színház igazgatója elfogadta a város összes feltételeit és így az igazgató és színházi bizottság együttműködése biztosítva van. A kibővített tanács közgyűlése azonban ezenkívül megbízta dr. Milovanovics Milán polgármestert, hogy küldöttséggel keresse fel a közoktatásügyi minisztert és kérje fel a

minisztert, adjon utasítást a novisadi Nemzeti Színház igazgatójának, hogy a színházat érdeklő minden egyes kérdésben működjön együtt a színházi bizottsággal. A kibővített városi tanács tagjainak az a véleményük, hogy a város lakosságának érdekeit képviselő színházi bizottságnak feltétlenül beleszólást kell engedni a színház vezetésébe mivel a színház a városról szubvencióként és a moziktól jegyadóként közel fél millió dinárt kap. A színházi bizottság a magyar éra idején is befolyást gyakorolt a színház munkájára, pedig akkor a színház nem kapott annyi szubvenciót, mint ma.

A színházi bizottság szükségesnek tartja, hogy a színház a nemszláv polgárokat is kielégítse és ilyen irányban is érvényesíti majd befolyását.

## Csehszlovák—magyar vámháboru?

Várakozáson felül jó az idei termés Magyarországon

Budapestről jelentik: Az idei magyar termés mennyisége meghaladja azt a mértéket, amelyre a hozzáértők számítottak. Gazdasági körökben aggodalmak támadtak az irányban, hogy a magyar buzatermés többletét lehetséges lesz-e majd a külföldön elhelyezni. Egyik lap munkatársa az ezzel kapcsolatos kérdésekről beszélt Mayer János magyar földművelésügyi miniszterrel, aki többek között ezeket mondotta: — Buzát eladni mindig lehet. Igaz ugyan, hogy a szomszédos államokba exportálni nehéz, mert minden állam védővámokat léptet életbe. A magyar buzafelcsész külföldi elhelyezéséről éppen most folynak a tárgyalások Ausztriában és Csehszlovákiában.

Csehszlovákiába eddig vámmentesen szállítottuk a gabonát, most a csehek azonban védővámokat akarnak felállítani a magyar búzával szemben. Magyarország természetesen a most folyó tárgyalásokon bizonyos retorzióval él, amennyiben abban az esetben, ha a csehek az eddigi vámmentesen szállított magyar búzará vámkot vetnének ki, Magyarország válaszképpen a tőlük exportált és eddig vámmentesen beengedett cikkekre fog vámkot kiszabni.

A magyar búzafölösleg exportjáról a külföldön folyó tárgyalások a miniszter nézete szerint egy hónapon belül befejeződnek. Augusztus végén tehát megindulhat a magyar búzakivitel.

## A jugoszláv—magyar közeledés

A kormány budapesti megbízottja tegnap Karlsbadba utazott Pasics miniszterelnökhöz

Pasics Nikola karlsbadi tartózkodásával kapcsolatosan beogradi és budapesti lapok ugyanazon forrásból azt a hírt közlik, hogy a miniszterelnököt a legközelebbi napokban fel fogja keresni egy már hosszabb ideje Budapestben tartózkodó jugoszláv diplomata, aki a legutóbbi idők alatt figyelemre méltó eredményeket tudott biztosítani a már régebben folyó jugoszláv—magyar tárgyalások során.

A tárgyalások anyaga főképpen az utlevél és vízum, a bírói ítéletek kölcsönös végrehajtása, a határállomások

működése és a bűnösök kiadásának kérdését ölelte fel. Budapesti lapok jelentései szerint a jugoszláv delegátusnak sikerült az összes függő kérdésekben olyan megegyezést létrehozni, amely mindkét fél kívánságait kielégítve alapja lehet a két szomszédállam barátságos viszonya kiépítésének.

Ma érkezett budapesti jelentés szerint a kormány budapesti küldöttje tekintettel az elért eredményekre, tegnap Karlsbadba utazott, hogy a tárgyalásról Pasics miniszterelnöknek referáljon.

## Nem lesznek magyar filmfeliratok

Még mindig nem adták ki az új rendeletet — Ujabb deputáció készül Beogradba menni

A „Délbácska” tegnapi számában röviden hírt adtunk arról az akcióról, amelyet a mozgóképes országos szövetségének vojvodinai szekciójá kezdeményezett azzal a céllal, hogy egy legutóbb kelt, s meglehetősen homályos szövegezésű rendelet intézkedéseivel szemben biztosítsák a Vojvodina területén a magyar filmfeliratok használatának jogát. A deputációt, amelyben egy suboticiai és egy becskeréki mozi igazgatója vettek részt, Szikla Emil. A novisadi Apolló mozgó igazgatója vezette Alexijevics Mita Aeograd — kerületi főispán a belügyminiszterium

BBB. osztályának főnöke elé. Alexijevics Mita kijelentette, hogy a szóbanforgó rendelet kiadásáról tudomása nincs, s a deputációt Mátics osztályfőnökig utasította, aki a rendeletet kiadás előtt ellenjegyezte. Mátics jóindulatulag hallgatta végig a panaszokat, majd a következőket mondotta: — Én uraim, nagyon jól megértem az itt előterjesztett panaszokat. Ha Beogradban német, vagy francia nyelven vettenék a filmek kísérelő szövegét, talán nagyon sokan nem tudnák megérteni, miután ezeket a nyelveket nem ismerik.

En csak azt tartom fontosnak, hogy elsősorban államnyelvű legyen a szöveg, hogy aztán még milyen nyelven vetítik azt, az nem lényeges.

— A rendelet csupán ezt akarta biztosítani és egyáltalán nem volt célja az, hogy lehetetlenné tegye a kisebbségi nyelven írott szöveg alkalmazását. „Az ügyet egyébként vizsgálat tárgyává fogom tenni, s hogy minden kétséget eloszlassak, még a mai napon gondoskodni fogok arról, hogy ezt a kérdést egy legközelebb megjelenő új rendelet szabályozza amennyiben lehetséges, ez az új rendelet még a mai napon ki fog adni.”

A deputáció az osztályfőnöktől való távozása után a mozik országos szövetsége központjának titkárát, Srba Todorovicsot kereste fel, akinek utasítást adtak, hogy abban az esetben, ha a kedvező megoldást tartalmazó rendeletet valóban kiadnák, erről azonnal távirati uton értesítse a szövetség vojvodinai szekcióját. A küldöttség, három nappal ezelőtt járt Beogradban, de a távirat a mai napig sem érkezett meg Novisadra. Ezek után bátrak vagyunk azon gyanunknak kifejezést adni, hogy a magyar filmfeliratok sorsa Beogradban végleg elintéztett.

Értesülésünk szerint ebben az ügyben a mozik országos szövetségének vojvodinai szekciójá a legközelebb újabb deputációt vezet Beogradba, hogy ott kisírgeresse a már beigért kedvező döntést.

## Népünnepély a strandon

Két hónapig tartó szakadatlan, illetőleg szakadó vízbőzön után végre Novisadra is befutott a „hőhullám”. Érkezését nemcsak a fanatikus strandolók fogadták harsány üdvölgéssel, de a „Diana fürdő r.-t.” igazgatósága is, amely az első napfény után azonnal a régi nyári „tippék” egyikének megvalósítására gondolt. Tíz nap múlva, augusztus hó másodikán, vasárnap délután a strand igazgatósága nagyszabású strandünnepélyt rendez, amelynek műsorát már két hét óta bővíti a rendező bizottság. Az ünnepély nemcsak a „könnyű szórakozások”, de a milliőhöz illően a test kultuszának jegyében fog lefolyni, amennyiben minden valószínűség szerint az összes sportegyesületek részvétele mellett lefolytatandó athletikai verseny lesz a fénypontja. A közönséget nappal az igazi népünnepélyekkel együttjáró szórakozások (szerpentin és konfetti csata, zsákfutás, lepényevés, zsonglőrök, tréfás bódék, vad, horgászok, karikadobálás) fogják nevetésre hangolni, míg este a kivülágított csónakok százai és pompás tűzijáték (a Duna felett) fogják a nézőket gyönyörödtetni. A tombolán első díjként egy vadonatúj kerékpár szerepel, ötven üveg pezsgő és más értékű tárgyak kíséretében. A meteorológusok szerint augusztus 2-án lesz a legszebb nyári nap Novisadon. Amennyiben a kedvező jóslat defektust kapna, a strandünnepélyt egy héttel később, augusztus 9-én fogják megtartani.

## Üldözik a nők

a daytoni majomperben elítélt tanárt

Newyorkból jelentik: A daytoni majomperben száz dollár pénzbüntetésre ítélt tanárt, Scopest, mint azt newyorki rádiójelentések közlik, elbocsátották állásából. A fiatal professzort már a per alatt is valószággal elárasztották a nők házassági ajánlatokkal. Scope ma kapott értesítést arról, hogy az iskolája elbocsátotta, de ezzel szemben Amerika különféle tanintézetéről, így többek között a chicagói egyetemről is meghívást kapott. Ezenkívül Scopest annyi házassági ajánlattal árasztották el, hogy most kedvére válogathat a milliomosnók között.

Párisból jelentik: Sok kiváló francia tudós, élükön a párisi egyetem rektorával, a daytoni Darwin-per ellen tiltakozást írtak alá. A tiltakozásban kijelentik, hogy az a mód, ahogyan ezt a pert vezetik, megszegi a guzsbakötése a gondolatszabadságnak.

## HIREK

### A lélek szonettje

Vannak fehérbordjú, könnyű lelkek,  
Ezüstvitórlás, szélpáncsot esdők.  
Vig szélpáncsra lenge táncba kezdők,  
Kik gyöngyuszálllyal szdz uj utra lejtnek.

Hajó-lelkek: az élet ringva benne  
Akad virágos holtjuk is, de ritkán,  
S keblükből öt hullám közé taszítván,  
Meggönygyebbülve uj örömbé mennek.

És vannak templom-lelkek. Ó szilárdak,  
Örök sziklába vajt boltív alattuk,  
S ottár alá veszik száz szent halottjuk.

Ó, röghöz jagyott, árvult, néma kripták,  
Idegen élők borzadnak, ha nyitják,  
Tudjuk: a holtak itten visszajárnak...

Berde Mária

— **A polgármester és főmérnök a villanytelepen.** Dr. Milovánovics Milán polgármester és Plavics Nikola főmérnök tegnap délelőtt megtekintették a villanytelepen folyó munkákat és a telep berendezését. A polgármester és főmérnök két óra hosszat tartózkodtak a villanytelepen.

— **Nagy vasipari kiállítás Suboticán.** A subotici Nagyvásár és Kiállításán nagy vasipari kiállítást is rendeznek. A vasipari kiállításon részt fognak venni a legkitünőbb belföldi gyárak, amellyel a legnevezetesebb külföldi gyárak is. A subotici kiállítás vasipari része ritkán látott dolgokban fogja gyönyörködtetni a közönséget.

— **Halálozás.** Dr. Szorh Antal vajszkai plébános életének 43. évében e hó 20-án elhunyt. Temetése szerdán délelőtt volt a falu népének nagy részvétel mellett.

— **A palánkai kiállítás alkalmából** sok vendég meg fogja ragadni a kedvező alkalmat arra, hogy a Palánkával szemben fekvő dunántúli, kies llokot is megtekintse, amelyet Palánkával félóránként közlekedő gőzkomp köt össze. A Hunyadi és török időkben való régényes fekvésű llok sok érdekes régiséget tár a szemlélő elé, teljesen eltekintve attól, hogy szállóhegyei nagyszerű pincéi és kiváló borai messze földön híresek. A ferenczrendi szép templom és ósdi klostroma, az Odescalchi hercegi kastély számos régiséget és műkincset s utóbbi óriási vadászati trofeákat is rejt magában, de két ritkaságszámba menő pincéje is valóságos látványosság s úgy ezek, mint sok más érdekes látványosság a hegyes vidék, szép erdővel is környezett llokak, megérdemli az oda-váló kirándulást. Akik azonkívül szeretik a hegymászást, a forrásvizet és a szabad természetet, a hegyek közt és az erdőben egészséges jó levegőben szívesen fognak áldozni, egy napot erre a kedves kirándulásra is, melyen llok szépeit is látni fogják. A kiállítás aug. 9-től 21-ig lesz nyitva.

— **Tűz.** Tegnap délelőtt 11 órakor Bugarszki Jovan Temerini utca 15. számú házban kigyulladt a fészerteteje. A tüzoltóság néhány perc alatt eloltotta a tüzet. A kár ezer dinár.

— **Hamis dukatokat árult.** Szimics Gligorije, paracsin lakos tegnap délelőtt a pályaudvaron két dukatot kínált megvételre Zsivánov Mirko kovács lakosnak. Éppen akkor lépett hozzájuk egy rendőr és igazolásra szólította fel Szimics Gligorijét. Mivel ez nem tudta magát kellőképpen igazolni Vilovac Milán rendőrfogalmazó elé állította, aki azonnal megállapította, hogy a dukatok hamisak. Szimics Gligorijét bezáratották a rendőrségi fogdába.

— **Elfogott csavargók.** A Vilovac Milán rendőrfogalmazó vezetése alatt álló vasuti rendőrség eredményes munkát fejt ki. Szerdán este és éjjel razzliát tartott a pályaudvaron és ez alkalommal hét csavargót: Arkadics Ahilt, Otobasics Haszánt, Matics Genát, Karin Szevát, Rajkovic Jásót, Silják Rado-vánt és Mojsilovics Szvetislávot letartóztatták. A rendőrség illetőségi helyükre fogja őket toloncolni.

## Amundsen mechanikusa

egy német, aki ötezer norvég koronáért tette kockára az életét

(Berlini levél) Az egyik berlini kávéházban sötétbarnára sült fiatalemberrel ismerkedtem meg. Carl Feuchtnak hívták és figyelmeztettek rá, hogy Amundsen egyik gépének a nagy északsarki uton ő volt a mechanikusa.

A messziről jött ember mindig igen érdekes, tehát hozzáfogtam, hogy kivegyek valami szenzációt, a hallgatag fiatal pilótából.

Carl Feucht nem szívesen beszél. Szinte szavanként kell kihuzni belőle, hogy ő volt az expedíció egyetlen német résztvevője. Az utról mindössze annyit mond, hogy őt nem érdekelte az aeroplán alatt elfutó jég. De különben sem akar nyilatkozni semmiről, mert nem akarja, hogy olyasmi csuszszék ki a száján, amit Amundsen nem szeretne.

Kijelenti, hogy az ut szenvedéseit aránylag könnyen viselte el. Nem is a sarkvidéken barnította így le a nap, hanem annak a lassu, kis, heringhalászhajónak a fődélzetén, amelyik a Spitzbergáktól Oslóig szállította.

Arra a kérdésre, hogy melyik volt az expedíció legveszélyesebb pillanata, így felel:

— Amikor leszálltunk és gépeink odafagytak a jégtalajhoz. A startolási kísérletek akkor 400 liter benzínünket pusztították el, de amikor a levegőben voltunk, már tudtam, hogy nem lehet baj, mert gépeink igazán tökéletesek voltak. Büszke vagyok német hazám iparára, mert nem képelem el, hogy bárhol is jobb aeroplánokat csinálnának, mint nálunk a Dornier-gépgyárban.

Az egész uton nem volt egyetlen defektünk. A motor hibátlanul működött. És hasonló masinákkal gondolkodás nélkül vállalkoznék újra a kirándulásra.

— Kellemes volt, — kérdeztem —

— **Butorkiállítás Suboticán.** A vajdasági butoriparosok nagy mértékben készülnek a subotici Kiállítás és Nagyvásárra. Nincsen olyan asztalos áruszövetkeze az országnak, amelyik a subotici Kiállításán részt nem venne. A vajdasági butoripar a háboru befejezése óta is sokat fejlődött, mely fejlődésről szép képet kaphatunk majd a Kiállítás alkalmával.

— **Elfogott szaharincsempész.** A novisadi rendőrség letartóztatta a Sándor Bálint Feketegyarmati (erdélyi) születésű paprikakereskedőt, aki 1920. óta a szerémségi Rakovácon lakik, szaharin csempészes miatt. Sándor Bálint Jamazovics Irfain novisadi kereskedőnek néhány héttel ezelőtt 3 kg. szaharint adott el. Időközben Jamazovics összeveszett segédeivel mire ezek jelentették a rendőrségen. Jamazovics kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy egy Bálint nevű rakováci kereskedőtől vette a szaharint. A rendőrség megkeresésére erre Rakovácon letartóztatták Bálint Sándort és Novisadra kísérték. A rendőrség Bálintot letartóztatta és ki akarta toloncolni ez azonban nehézségekbe ütközött, mert nem lehetett állampolgárságát megállapítani. Bálint ugyan erdélyi származású, ahonnan 1920-ban Magyarországra ment, ahol besorozták, ő azonban megszökött a katonaságtól. Mint katonaszökevényt nem toloncolják Magyarországra, most a román állampolgárságát akarják tisztázni s míg ez nem történik meg Bálint a rendőr fogda lakója marad.

— **Az ecetsav árusítása.** A népegészségügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: 1. Ecetsav eladása, akármilyen név alatt, kicsinyben és 15 százaléknál erősebb koncentrációban csakis ama kereskedéseknek van megengedve, amelyek kifejezetten e célra az illetékes hatóságoktól engedélyt nyertek. 2. Ecetsavat csakis hivatalosan mértékhitelített 2 literes tartalommal szabad árusítani, az üvegekben szembetűnően és állandóan ennek a felirásnak kell lenni halálfejjel: „Méreg, csakis higitott állapotban használható”. Minden üveg mellé utasítást kell adni, amely a higitásra vo-

a visszaérkezés Kingsbayba? Az ünnepeletés?

— Ez volt a kaland legkellemetlenebb része! — mondja elborulva Carl Feucht. — Nem szeretem a feltűnést. Nagyon zsenirozott, hogy az újságírók nem hagytak békében pihenni. Meg aztán a fogadtatás ünnepi lázában jutott az eszembe, hogy én voltaképpen nagyon is olcsón kockáztattam az életemet.

Ugyanis a Dornier-gépgyár erre a veszélyes utra sem folyósított többet a rendes fizetésemnél. Kaptam ugyan egy kereskedőtől 5000 norvég koronát. De azt hiszem hogy ezért a summáért én sem kockáztattam az életemet!

— Nos talán mégsem volt olyan kellemetlen az ünnepeletés. Végre is is őnt vendégül hívta a norvég király és azonkívül megkapta az igen előkelő Olaf-rendjelet.

A pilóta-mechanikus büszkén felszegi a homlokát:

— Igen, igaz. És az is tudom, hogy ezt a rendjelet nem igen szokta a norvég király idegeneknek adni.

Csak hogy én negyven hónapig harcoltam a nyugati fronton. A mellem teli van olyan hadikütyöntésekkel, amelyeket kivétel nélkül nehezebb helyzetben tett szolgálatokért kaptam, mint ezt az utolsó érdemeletem. Ezért tehát ez a része nem igen érdekel a dolognak... Mindössze az esik jól, hogy sem én, sem a motoraim nem hoztunk szegényt hazánkra. Erre nagyon büszke vagyok. Különbben még hátra van a nagy jutalmam. Most utazom haza Würtembergbe. És ha majd olyan hosszú távot után újra karjaim közé ölelhetem a gyermekeimet, az lesz az én igazi fizetségem a veszélyekért, és a szenvedésekért. Mert négy gyermekem van uram! — fejezi be mondanivalóját Carl Feucht, amíg kemény szürke szemét kékre szelidíti a szeretet.

natkozó eljárást tartalmazza. 3. Ecetsav gyártását, szállítását, tartását és eladását gyári célokra az illetékes miniszterium külön szabályzattal fogja szabályozni. 4. Engedély ecetsav eladására a járási hatóság fogja az előirt szabályok és a mérges anyagok kereskedéséről szóló rendelet alapján és a járási közegészségügyi eladó véleményének meghallgatása után megadni.

— **Csalással vádolt tőzsedély-nők** címmel tegnap megjelent cikkünkkel kapcsolatosan a következő nyilatkozat közlésére kértünk fel: A vevő és az eladó között támadt differenciákért az ügynök, aki csak közvetlen, nem tehető felelőssé. A cikkben megnevezett üzlet kapcsán én semmiféle összeget fel nem vettem. Az árut Gergelytől nem én vettem meg, hanem csak közvetítettem. Nem felel meg a valóságnak, hogy ebből az ügyből kifolyólag vagyonomra az ügyészség büntügyi zárlatot rendelt el és nem igaz az sem, hogy ebben az ügyben bárkit megkárosítottam volna. Dr. Apics Lyubomir.

— **A szarajevói kereskedők a vámokat aranyban akarják fizetni.** A szarajevói kereskedők terjedelmes memorandumot nyújtottak át a szarajevói kereskedelemügyi kamarának. A kereskedők a memorandumban kérik a kereskedelemügyi minisztert, hogy engedje meg, hogy a szarajevói kereskedők a vámokat aranyban fizessék. A szarajevói kereskedők akcióját az ország kereskedői köreiben élénken kommentálják.

— **Télen nem lehet tüzelőfát szállítani a vasutakon.** Becskerekéről jelentik: A becskereki kereskedelmi kamarához egy érdekes leirat érkezett tegnap a közlekedésügyi minisztertől, amelyben értesíti a bánáti kereskedőket, hogy télen nem lehet tüzelőfát szállítani a jugoszláv vasutakon. A miniszteri rendelet értelmében a jugoszláv vasutállomások szeptember 1 és március 31 között faszállításokat nem vesznek fel, miután a kevés rendelkezésre álló vasuti kocsi a jugoszláv export lebonyolítására nagy szükség van.

## A villanytelep szerződését

a várossal, revízió alá akarja venni a kibővített tanács

A költségvetés bizottsági tárgyalásai alkalmával vetődött fel az a terv, hogy a városnak az egyes társaságokkal megkötött bérleti szerződéseit fel kell bontani és új szerződéseket kötni, mert az eddigiek egyáltalán nem védik meg a város érdekeit. Elsősorban az artzifürdővel, a stranddal és a villanyteleppel megkötött szerződéseket akarják revízió alá venni. A város lakosságára nézve a legnagyobb fontossággal a villanyteleppel megkötött szerződés revíziója bír. A villanytelepnek a várossal megkötött szerződése hatvan évre szól és annak lejártá még csak negyvenöt év múlva fog bekövetkezni.

Egyelőre ugyan még semmi pozitív lépés nem történt ebben az ügyben. Értesüléseink szerint azonban dr. Milovánovics Milán polgármester rövidesen össze fogja hívni azt a bizottságot, amely revízió alá veszi a megkötött szerződéseket. A bizottság munkája természetesen meglehetősen hosszantartó lesz és azért az őszi közgyűlés előtt aligha fogja munkáját befejezhetni.

## A szegyen elől a halálba

Öt becsei fiatalember bestiális merénylete egy tizenhétéves urileány ellen

Sztáribecsejéről jelentik: A sztáribecseji rendőrség tegnap letartóztatásba helyezte Sefcsik István, Ördögh Antal, Belovári Kálmán, Bocscs Milorád és Tevak Vekoslav sztáribecseji fiatalembereket, akik néhány nappal ezelőtt autón egy becsei tizenhétéves urileányt, akit leittattak, majd bestiális merényletet követtek el ellene. A merénylet után a leány a Tiszába ugrott, de kimentették. A sikertelen öngyilkossági kísérlet után a szerencsétlen leány lükkövet vásárolt s azzal megmérgezte magát. Az orvosi segítség már nem tudta a szerencsétlen leányt megmenteni az életnek. Két napi kínlás után kiszenvedett. A mélyen sujtott család iránt az egész városban mély és osztatlan részvét nyilvánult meg. A bestiális fiatalembereket átadják a novisadi ügyészségnek.

## Sport

**Achilles kerékpáros klub** ma délután tartja gyakorlatait a kapitányok felügyelete alatt. Indulás a klubhelyiségből fél 7 órakor. Maros vendéglő (Futoski put 72.) Kérjük tagjaink pontos megjelenését. A vezetőség.

**Viharos fináléja volt** a novisadi zsupa szerdai rendkívüli ülésének, amelynek folyamán egyes vezető tagok lemondásáról beszéltek. A lemondás okai nem olyan súlyosak és remélhető, hogy a vasárnapi közgyűlés egyhangú állásfoglalása a pillanatnyi nézeteltéréseket elsimítja. A vasárnapi program megbeszélésénél nem tudtak egyesületeink megegyezni s ez volt előidézője a viharak. Végül abban állapodtak meg a zsupatagok, hogy Suboticával még egyszer érintkezésbe lépnek. (Mi azt hisszük, Beogradban több sikerük lett volna.) A vasárnapi program tehát még mindig nem biztos.

**Rozsics, a NAK többszörös válogatott fedezete,** leszolgálta katona idejét és hazajött. Rozsics már tréningbe állt és rövidesen ismét az első csapatban fog szerepelni.

**A Beogradi Sport revánsra** hívta meg a 26-ra NAK-ot. A novisadi csapat nem tehet eleget a meghívásnak, mivel a zsupa lefoglalta magának ezt a napot.

**Az országos bajnok Jugoszlavia** szombaton rendez meg nagy júliallást a footballpályán. A bajnokok úgy látszik mulatni akarnak „dozore” mert vasárnapra semmiféle programot nem csináltak.

**Új pályát kap a Jugoszlavia.** Aug. elsőjén költözködni kell a beogradi bajnoknak. Egyelőre még maga sem tudja hová. Több mint valószínű a tüzérkaszánya mögött üti fel új tanyá-

ját a Jugoszlavia. Egyelőre barátságos mérkőzéseit a BSK pályán rendezik meg, valószínűleg a bajnokiakat is. A vezetőség azonban inkább nagyobb turák lekötésén fáradozik.

**Kollmann Jani** az Odszaci Sport Club népszerű kapuvédője hazajött a katonaságtól és ismét tréningbe állt, általa az OSC első csapata lényegesen megfog erősödni.

## Tőzsde

### A dinár árfolyamai

Bécs 1245.75 Prága 59.1/2  
Budapest 1253.— Trieszt —

Július 23	ZÜRICH	BEOGRAD	ZAGREB
	zárlat	zárlat	zárlat
Beograd	9.03	—	—
Zürich	—	—	1110.—
Newyork	515.—	56.95	57.40
London	25.027	277.—	278.25
Páris	24.15	268.50	268.75
Milano	18.13	207.75	210.05
Prága	15.25	169.—	170.30
Berlin	—	—	1366.50
Budapest	—	—	—
Brüsszel	—	—	—
Bécs	—	0.0804	0.0809
Bukarest	—	—	—
Amsterdam	—	—	—
Szófia	—	—	—
Krisztánia	—	—	—
Szalóniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

### Newyorki tőzsde

1925 július 23, 5 óra

Beograd	175.75	Prága	296.25
London	486.25	Berlin	2380.—
Páris	470.50	Bécs	14.—
Milano	366.50	Budapest	14.—
Zürich	1942.50	Bukarest	48.—
Brüsszel	463.—	Amsterdam	4018.—
		Athén	260.—

### chicagói terménytőzsde

1925 július 23, 5 óra

Buza	Tengeri
Július 152.—	Július —
Szeptember 149.50	Szeptember 105.—
December 150.—	December 86.75

Irányzat: buza várakozó, tengeri szilárd  
(Avala)

### Novisadi terménytőzsde

1925 július 23. (Hivatalos jegyzések)

Buza
bácskai új VIII-IX, 100% k. kötés 275, 800 mm
bácskai új VIII-IX, duplikát kassza kötés 285, 200 mm
bácskai új IX-X, duplikát kassza kötés 290, 200 mm
Árpa
bácskai új VIII, 63 gr. Osijek kötés 200, 300 mm
Tengeri
bácskai VIII, duplikát kassza kötés 187.50, 1000 mm
szerémi dup.kassza kötés 190, 300 mm
Irányzat: lanyha

## Zongorák és Pianinok



elsőrangú gyártmány nagy választékban

### Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-  
Novisad, Dunavska ulica 17.  
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban  
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSONKAT ÉS HANGOLÁSONKAT ELVÁLLAL.  
Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.



### Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralelőben levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

### „Délbácska” kiadóhivatala.

— A hajózási szindikátus kame-nicai hajójának új menetrendje.  
Novisadról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó.

### Piaci árak július 23-án:

Vágómarha la	—	8.—9.—
Borju	—	11.—13.—
Sertés	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—
Bárány	—	9.—11.—
Vágott hal	—	20.—25.—
Hal	—	15.—20.—
Hal, apró	—	10.—14.—
Hizott lud	—	—
Sovány lud párja	—	90.—120.—
Fiatal lud párja	—	80.—90.—
Kacsa párja	—	40.—50.—
Pulyka kió	—	17.—
Csirke, rántani való	—	30.—40.—
Tojás	—	1.—
Muhar széna	—	1.—
Szalma	—	—50

### DUNA VIZÁLLÁSA

Július 15-én reggel	—	250
Július 16-án	—	256
Július 17-én	—	261
Július 18-án	—	262
Július 19-én	—	266
Július 20-án	—	266
Július 21-én	—	264
Július 22-én	—	257
Július 23-án	—	246

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR  
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

## A forgalmi adó befizetése

A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság tegnap a következő hirdetményt becsátotta ki a forgalmi adó befizetése ügyében:

Miután a forgalmi adóról szóló törvény határozott utasítása és a többszöri felszólítás dacára igen sok adóköteles egyáltalán nem adta be vallo-mását az 1924. évi forgalmáról, a tartományi pénzügyigazgatóság utoljára felhívja az összes adóköteleseket, hogy az 1924. évre szóló bejelentést, ha ezt még nem tették volna meg, azonnal, de legkésőbb ez év július végéig adják be a tartományi pénzügyigazgatóságnál II. emelet 21. szoba mert ellenkező esetben mindazoknál, akik nem adták be a bejelentést, szabad becslés alapján fogják megállapítani a forgalmi adót és elvesztik a felelősségi jogot is. A novisadi járás adófizetői ezen bejelentést a községi elöljáróságnál adják le, amely azt el fogja juttatni a tartományi pénzügyigazgatósághoz.

Egyben felhivatnak mindazok az adófizetők, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, hogy ez év július havában kötelesek beadni az el-múlt évnegyed (1925. április-június) forgalmáról a szabályszerű bejelentést és azonnal befizetni a megfelelő for-

galmi adót (a forgalom 1 százalékát) valamint az esetleges hátralékot is.

Mindazon személyeket, akik a törvényes határidőn belül nem adják be szabályszerűen kiállított forgalmi adó-bejelentésüket, kivétel nélkül meg fogják büntetni 2000 dinárig, azonkívül szabadon fogják forgalmi adójukat megállapítani, ami ellen *nincs joguk felelősségre*. A bejelentések pontosak, a valóságnak megfelelőek és mindenkor igazolhatók legyenek.

Azok az adókötelesek, akiknek évi forgalma 360.000 dinárnál kevesebb, tartoznak a három havi forgalmi adót a tavalyi kivétel alapján még július hóban befizetni ugyszintén a hátralékos forgalmi adót is.

Azok ellen, akik idejében nem fizetik be a forgalmi adót, szigorú végrehajtást fognak vezetni és *tizenkét százalékos késedelmi kamatot* és végrehajtási költséget is kötelesek lesznek fizetni. Ajánlatos tehát, hogy mindenki pontosan és idejében elegettegen kötelezettségének, nehogy a pénzügyi hatóságok szigorú intézkedéseket legyenek kénytelenek foganatosítani.

Mindennemű felvilágosítással a tartományi pénzügyigazgatóság II. emeleti 21. sz. szobájában szolgálnak a feleknek.

## FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete  
Novisad, Željeznička ulica 30.



### VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

## APRÓ HIRDETÉSEK

VEGYESÁRU KERESKEDŐ-SEGÉD aug. 1-re ALLÁST KERES. Vidékre is. Szerb-magyar-német nyelvismerettel. Cim a kiadóhivatalban. 1307-1-3

Jó hangú ZONGORÁT vagy PIANINOT bérelnek. Ljubljanska ul. 3. 1306-1-2

## HIRDETÉSEK

### Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, kik felejtethetetlen jó leányunk

### Turánszky Annuska

temetésén való megjelenésükkel és virágadományokkal nagy fájdalomkat enyhíteni igyekeztek; külön köszönetet mondunk *Korodi Lajos urnak és nejének*, kik a temetési költségekhez hozzájárultak.

Novisad, 1925. július 23.

A gyászoló család.

## Kiadó üzlethelyiség

vagy társulnék egy jólmenő, bármely szakmabeli üzlethez. Üzlethelyiséget f. é. augusztus 1-től rendelkezésre bocsájtok.

Érdeklődni:

a háztulajdonosnál d. u. 1-4-ig

1314 Dunavska ul. 8. 1-3

Naponta, délutánonként, rendes

### autóbuszjárat a Strandra.

Kényelmes és gyors közlekedés. Indulás a „Szepszki Kralj” szállónál ill. a Strand bejáratánál. — Viteldij személyenként 5.— dinár.

## Ügyes eladó és kirakatrendező

felvételik.

Aitwehr Alfred

1317 Novisad, Jevrejska ul. 1-2

## ELADÓK.

Láda k, vizes és káposztás hordók, ülőpadok, asztalok, székek sürgősen eladók.

Cim: Futaki kapu.

1313 (Vučetić-ház.) 1-2

## Különbéle butorok,

szőnyegek, villanylámpák, szalon-tükör, konyhai és háztartási felszerelések jutányosan eladók. Liman, Dundjerski-villa, az emeleten. 1318-1-2

Előfizetők részére

## lapkihordót

jó fizetéssel felvesz

a kiadóhivatal.